

Monumentnummer*: 512698

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 16 juni 1999
Kadaster deel/nr 82773/181

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Franeker Waadhoeke Fryslân

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Franeker

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Franeker B 4669

Omschrijving**

Inleiding

Het WOONHUIS 'Welkom' ligt aan de Salverderweg, aan de noordzijde van de Oude Trekvaart. Het huis is naar het zuiden georiënteerd. Het blokvormige pand in Overgangsarchitectuur met Art Nouveau-elementen staat op de hoek met de Lyklemastraat op een vrij klein perceel grond; de smalle voortuin loopt door in een strook langs de oostelijke zijgevel en in de achtertuin. Volgens mondelinge overlevering is het woonhuis in 1913 gebouwd in opdracht van de heer Flapper naar ontwerp van architect N.J. Adema (1860-1946) te Franeker.

Omschrijving

Het woonhuis heeft een rechthoekige plattegrond. Het heeft één volwaardige bouwlaag en één bouwlaag onder de hoge kap. Het wordt gedekt door een samengesteld dak (schilddak en zadeldak) met rood geglazuurde Friese pannen. Een hoge schoorsteen bevindt zich op de voorste dakhelling, de andere -ook smal en hoog- aan de achterzijde. De nok wordt versierd door een piron. Onder het dak een doorlopende houten geprofileerde daklijst. Het woonhuis is in bruin/rode bakstenen opgetrokken; de plint is van donkerbruine baksteen. Voor de geveltoppen zijn houten schroten gebruikt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De voorgevel bestaat uit een topgevel en een terugspringend geveldeel. Hier bevindt zich, onder een breed overstek, de voordeur. Het overstek is van een houten lijst voorzien, waarop tussen twee klossen de naam 'Welkom' is aangebracht. De lijst wordt gesteund door een houten korbeel die tussen de laatste klos en de zijgevel van de topgevel is geplaatst en door een houten pilaster met ingesneden siermotieven. De voordeur is vernieuwd. Links en rechts zijn zijlichten met glas-in-lood geplaatst. Boven de voordeur en de zijlichten zit een driedelig bovenlicht met glas-in-lood. In de topgevel zit in de eerste bouwlaag een driedelig venster met driedelig bovenlicht met glas-in-lood. Hierboven is een hoge, gemetselde strek. De top wordt versierd door houten gekartelde schroten, die in het midden het vensterprofiel volgen. Het openslaande venster met houten kozijnen wordt bekroond door een vijfhoekige bovenlicht van donker matglas.

De oostelijke zijgevel is aan de noordzijde van een top voorzien. In de eerste bouwlaag zitten, symmetrisch in de gevel, twee driedelige vensters met glas-in-lood in het driedelig bovenlicht. In de top zit een openslaand venster met erboven een dubbel bovenlicht. Ieder bovenlicht wordt diagonaal verdeeld in twee driehoeken met donker matglas. Om het vensterprofiel is een decoratieve houten beschroting aangebracht. De uiteinden van de schroten zijn afgerond en gedecoreerd met eenvoudige geometrische Art-Nouveau details.

In de achtergevel zitten, symmetrisch opgesteld, twee enkelruitsvensters met strek en bovenlichten met glas-in-lood. Rechts van de gevel is een houten achterdeur geplaatst met achtruits bovendeel met matglas en een trede ervoor.

De westelijke zijgevel is aan de zuidzijde van een top voorzien. In de met hout beschoten top zitten twee enkelruitsvensters. Hieronder is het dak doorgetrokken. De hieronder ontstane ruimte wordt aan de voorzijde deels door houten schroten afgesloten. De driehoekige top wordt door houten, afgeronde schroten afgesloten. Onder deze ruimte bevinden zich aan de achterzijde een houten deur en in de zijgevel van het woonhuis een nieuw venster. Hieronder zat oorspronkelijk een deur.

Het INTERIEUR is qua inrichting oorspronkelijk. Gezien zijn echter uitsluitend de gang en de kamer. Voor de overige delen is geen toestemming verkregen. In de gang ligt de originele betegelde vloer met florale motieven. De trap is oorspronkelijk. Het is een houten trap met een rijk gedecoreerde leuning en een hoog en rijk ingesneden trappaal. De deuren zijn allemaal oorspronkelijk. De deurkozijnen zijn gesneden in de stijl van de Art Nouveau. De kamers rechts van de gang zijn en suite. De interieuronderdelen zijn allemaal origineel. Zij zijn, net als de deuren, door architect Adema ontworpen in overeenstemming met het exterieur. Dit geldt voor de schuifdeuren van de kamers en suite (met meerruits helder glas-in-lood), voor de kasten naast de schuifdeur en voor de vensterkozijnen. Het houten plafond bestaat uit vierkante platen die door dunne houten strips aan elkaar bevestigd zijn.

Waardering

Het woonhuis aan de Salverderweg 12 te Franeker, ontworpen door architect N.J. Adema, is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- voor de geschiedenis van de architectuur;
- voor het oeuvre van de architect;
- vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek, met name van de interieur-onderdelen;
- vanwege de situering, verbonden met de uitbreiding van de stad;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- voor het aanzien van de streek, langs de Oude Trekvaart;
- vanwege de architectonische gaafheid van het exterieur;
- in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving;
- vanwege de unieke mate van architectonische gaafheid van de twee vertrekken die gezien zijn; voor de overige is geen toestemming gekregen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis